

آن سوی خیانت

تحقیقی بر روابط جنسی فرازناشویی

مریم شبرنگ مریدانی

سپرشناسه: شبرنگ مریدانی، مریم - ۱۳۷۳

عنوان و نام پدیدآور: آن سوی خیانت: تحقیقی بر روابط جنسی فرازناشویی / مریم شبرنگ مریدانی.
مشخصات نشر: قم: میراث ماندگار، ۱۴۰۰

مشخصات ظاهری: ص: ۱۱۶. س: ۲۱/۵ × ۱۴/۵

شابک: ۰-۳۱۴-۳۳۴-۶۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: کتابنامه: ص: ۹۵ - ۱۰۸.

عنوان دیگر: تحقیقی بر روابط جنسی فرازناشویی.

موضوع: خیانت - جنبه های روانشناسی

: Betrayal -- Psychological aspects

موضوع: زنا -- جنبه های روانشناسی

: Adultery -- Psychological aspects

رده بندی کنگره: BJ : ۱۰۰

رده بندی دیوبی: ۱۵۵/۶۴۵

شماره کتابشناسی ملی: ۷۶۲۳۸۶۱

نام کتاب: آن سوی خیانت

نویسنده: مریم شبرنگ مریدانی

ناشر: میراث ماندگار

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۰

چاپخانه: صفری

قیمت: ۴۰۰۰ تومان

شابک: ۰-۳۳۴-۳۱۴-۶۰۰-۹۷۸

فهرست

۸	مقدمه
۱۶	نواع خیانت یا رابطه پنهانی
۱۷	خیانت عشقی
۱۷	نواع رابطه عشقی خیانت آمیز
۱۷	رابطه عشقی کورکورانه
۱۸	رابطه عشقی تفننی
۱۹	رابطه عشقی مقطوعی
۱۹	رابطه عشقی انتقام‌جویانه
۲۰	نواع خیانت جنسی
۲۰	رابطه جنسی رفاقتی
۲۱	رابطه جنسی ماجراجویانه
۲۱	رابطه جنسی مرض گونه
۲۵	تأثیرات و پیامدهای خیانت زناشویی
۲۵	تأثیرات و پیامدهای فیزیولوژیک
۲۵	تأثیرات و پیامدهای روان‌شناختی
۲۵	راه پیشگیری از خیانت
۲۷	دیدگاه‌های نظری خیانت زناشویی
۲۷	دیدگاه انسان‌شناختی
۲۷	نظریه رفتار طراحی شده
۲۸	نظریه ناهمانگی شناختی
۲۹	دیدگاه سیستمی و غیرسیستمی در رابطه فرا زناشویی
۲۹	نظریه رابطه با محبوب
۳۰	مدل فرویدی خیانت

۳۰	نظریه تبادل اجتماعی
۳۰	نظریه سبک دلپستگی
۳۱	رابطه روابط فرا زناشویی با نیازهای بنیادین
۳۳	تعريف و طبقه بندی نیازها
۳۵	نیازهای اساسی
۳۶	نیاز و انگیزش
۳۸	نیازهای اساسی مزلو
۴۰	نظریه نیازهای بالفعل مورای
۴۹	نظریه نیازهای پنج گانه گالاسر
۵۴	رابطه روابط فرا زناشویی با ویژگی های شخصیتی
۵۶	تعريف شخصیت
۵۷	طبقه بندی شخصیت
۵۸	بقراط و جالینوس
۶۲	الگوی پنج عاملی شخصیت
۶۸	نظریه های شخصیت
۶۹	نظریه شخصیت؛ فروید (ساختار شخصیت)
۷۲	نظریه شخصیت؛ آدلر (روان شناسی فرد)
۷۵	نظریه شخصیت گوردون آلپورت
۷۷	ساختار و تیپ های شخصیتی در نظریه یونگ
۷۷	ساختار شخصیت
۸۱	تیپ های شخصیت
۹۴	جمع بندی
۹۹	محدودیت ها
۱۰۲	فهرست منابع و مأخذ

مقدمه

خانواده محل ارضای نیازهای مختلف جسمانی، عقلانی و عاطفی است و داشتن آگاهی از نیازهای زیستی، روانی، عاطفی و شناخت چگونگی ارضای آنها و مجهز شدن به فنون شناخت تمایلات زیستی، روانی و عاطفی، ضرورتی انکارنایپذیر است. رضایت یک فرد از زندگی زناشویی به معنی رضایت وی از خانواده محسوب می‌شود و رضایتمند از خانواده به منزله‌ی رضایت از زندگی بوده و درنتیجه تسهیل در امر رشد، تعالی و پیشرفت مادی و معنوی جامعه خواهد بود (روهلمن، گالوس و دورتسچی^۱، ۲۰۱۸، ص ۲۷). تحولات اجتماعی دهه‌های گذشته در سطح جهانی، نظام خانواده را با تغییرات، چالش‌ها، مسائل و نیازهای جدید و متنوعی روبرو کرده است به گونه‌ای که در طی همین مدت نظام خانواده به شکلی فزاینده به علل و عوامل متعدد و پیچیده‌ای در معرض تهدید قرار گرفته است. هنگامی که کارکردهای خانواده از قبیل کارکردهای زیستی، اجتماعی، شناختی و عاطفی یکی پس از دیگری آسیب می‌بینند، اعضای آن به تدریج احساس رضایتمدی خود را از دست می‌دهند، این روند در ابتدا موجب گسستگی روانی و سپس گسستگی اجتماعی و درنهايت، واقعه‌ی حقوقی طلاق رخ می‌دهد (مقدم زاده و همکاران، ۱۳۹۷، ص ۱۱۷). روابط فرازناشویی بر اساس

تعریف کلی نقض رابطه دو نفره است که منجر به شکل گیری درجاتی از صمیمیت عاطفی و فیزیکی با فردی خارج از این رابطه می‌شود (اسلام زاده، صادقی و اسماعیلی، ۱۳۹۸، ص ۸۴). از آنجایی که امروزه تعداد قابل توجهی از ازدواج‌ها به طلاق منجر شده و یا حداقل از ثبات و اطمینان مناسبی برخوردار نبوده است (قزلسفلو و هاشمی، ۱۳۹۷، ص ۸)، لذا شناسایی شاخص‌های تعیین کننده کیفیت و عوامل مؤثر بر تعهد و وفاداری جهت پیشگیری از آسیب‌هایی که این نهاد را تهدید می‌نماید، و همچنین غنی سازی رابطه میان همسران، افزایش سازش یافتنگی زوجین در زندگی زناشویی و ارتقاء سطح آگاهی؛ و کمک به زوجین در برقراری یک رابطه مؤثر و پایدار مؤثر است (کار^۱ و همکاران، ۲۰۱۴، ص ۹۳۱).

مبرهن است که اولین گام برای کنترل و مقابله با هر مشکل و بحرانی شناخت عوامل ایجاد‌کننده آن و بیزمهای اثربخشی هر یک از این عوامل است. با توجه به اهمیت موضوع و نظر به این که کشف و تبیین عوامل مؤثر بر تمایل به روابط فرازنashویی و متغیرهای پیش‌بینی کننده آن به دلایل نظری و بالینی هم برای زوج‌ها و هم برای جامعه حائز اهمیت است، ضرورت تدوین و آزمون الگوهای نظری که در آن رویکردهای نظری مختلف مورد توجه قرار گرفته است، کاملاً آشکار و روشن است؛ زیرا که از طریق درک، تبیین و پیش‌بینی دلایل چگونگی پایداری ازدواج و با استفاده از الگوهای نظری و ارائه اطلاعات مفید و سودمند در مورد روابط پایدار می‌توان به بهبود روابط زوجین کمک نمود. لذا با همین هدف قصد داشتیم تا در ادامه این پژوهش به پیش‌بینی تمایل به روابط فرازنashویی در افراد متأهل بر

اساس نیازهای بنیادین^۱ و ویژگی های شخصیتی^۲ پردازیم و روابط هریک از این عوامل را در پیش بینی تمایل به روابط فرازنashوی مورد بررسی قرار دهیم.

همواره خانواده به عنوان یکی از محیط های مؤثر در سلامت جسمی و روانی فرد در نظر گرفته می شود. یکی از عواملی که سلامت خانواده را با چالش مواجه می کند، روابط فرا زناشوی است(مارک، جانسن و میلهائسن^۳، ۲۰۱۱، ص ۹۷۲). در این میان، بیوفایی و روابط فرازنashوی بیشترین آسیب را به رابطه‌ی همسران وارد می کند و حتی می تواند رابطه را نابود کند(ایگنات^۴، ۲۰۱۸، ص ۴۰۱). با اینکه وفاداری عاطفی و جنسی نقش مهمی در تحکیم روابط دارد و هنجار کلیدی در تنظیم ازدواج محسوب می شود، روابط فرا زناشوی به طور بالقوه به انحلال روابط زناشویی کمک می کند. مطالعات صورت گرفته در آمریکا نشان داده که ۲۱ درصد از مردان و ۱۱ درصد از زنان در طول زندگی مرتكب روابط فرا زناشوی می شوند(سلطانی زاده و باجلانی، ۱۳۹۹، ص ۱۳۳). زنان درگیری مردان را در روابط فرا زناشویی ۸۰ تا ۹۸ درصد برآورد کرده اند و مردان اظهار داشته اند که زنان ۷۰ تا ۹۰ درصد به همسرانشان خیانت می کنند(کوربوا و دزیمیری^۵، ۲۰۱۵، ص ۲۵۳).

یافته‌ها نشان می دهند، ۳ عامل برتر در روابط فرازنashوی زنان را به ترتیب، عدم درک و همدلی همسر، احساس طرد یا نادیده گرفته شدن از سوی همسر و ازدواج در سن پایین و تغییر ملاک‌های فرد در طول زندگی می باشد و همچنین عامل برتر

1 .Basic needs

2 .Personality characteristics

3 .Mark, Janssen &Milhausen

4 .Ignat

5 .Kurebwa & Dzimir

در روابط فرازناشویی مردان به ترتیب، کشمکش و تعارض زناشویی، ازدواج در سن پایین و تغییر ملاک‌های فرد در طول زمان و تنوع طلبی جنسی است(خرم دل و حجار، ۱۳۹۸، ص ۲). همچنین نارضایتی جنسی، عدم دستیابی به هویت مستقل و در نتیجه فقدان تعهد به بیوند ازدواج در همسر خیانت کار، تأثیر طرح واره های ناسازگار اولیه، سبک دلبستگی نایمن، اختلال شخصیت ضد اجتماعی و خود شیفت، برخی اختلالات خلقی درمان نشده و روان پریشی و فرهنگ نادرست استفاده از فضای مجازی(شگری، ۱۳۹۷، ص ۳) از دیگر عوامل مؤثر بر روابط فرازناشویی می‌باشند. به طور کلی عوامل مرتبط با روابط فرازناشویی در سه حیطه تفاوت‌های فردی(ویژگی‌های شخصیتی و نگرش‌ها)، ماهیت رابطه(مانند سطح تعهد و رضایت از رابطه) و شرایط محیطی(مانند فرصت خیانت یا جذابیت نفر سوم) گنجانده می‌شود(عنایت غلام پور، عبدالله زاده، لهرشاهی و ثناگو، ۱۳۹۶، ص ۸).

همچنین نتایج پژوهش‌ها نشان داده است که نگرش منفی به خیانت(یوسفی، کریمی پور و امانی، ۱۳۹۶، ص ۴۸) و کیفیت و تبات زناشویی(جان، سمه، رورو و تسویی، ۲۰۱۷، ص ۲۶۸) در ارتباط است و بین نیازهای بیانادی گلاسر با نگرش به خیانت زناشویی(توکلو و تیموری، ۱۳۹۸، ص ۱)، نیز رابطه وجود دارد. همچنین پژوهش‌ها نشان داده افرادی با سطح برون گرایی بیشتر و روحیه هیجان پذیری بالاتر، آمادگی بیشتری برای داشتن روابط فرازناشویی دارند(خیاط، عطاری و کرایی، ۱۳۹۷، ص ۹۰).

به نظر می‌رسد یکی از مهم‌ترین متغیرهای مرتبط با روابط فرازناشویی، نیازهای بینادین روان‌سناختی است. نظریه‌ی خودتعیینی گری نظریه‌ای کلان